

DOI: <https://doi.org/10.31318/2786-8877.6.2023.291354>

ЛАСТОВЕЦЬКА-СОЛАНСЬКА З. М.

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка. Кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри історії музики (Львів, Україна).

Lastovetska-Solanska, Zoryana. Mykola Lysenko Lviv National Music Academy. Candidate of Art Criticism (PhD), Associate Professor, Associate Professor at the Department of Music History (Lviv, Ukraine).

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6606-9831>

© Ластовецька-Соланська З. М., 2023.

«КОЖНА КВІТКА — ПІСНЯ УКРАЇНИ»: НОВЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ДЛЯ ДИТЯЧОГО ХОРУ МИКОЛИ ЛАСТОВЕЦЬКОГО

“EVERY FLOWER IS A SONG FOR UKRAINE”: A NEW EDITION OF WORKS FOR THE CHILDREN’S CHOIR BY MYKOLA LASTOVETSKYI

Дитячо-юнацька тематика вагома у творчості сучасно-го українського композитора, заслуженого діяча мистецтв України Миколи Адамовича Ластовецького. У цьому пере-конують п’ять збірників його «Фортепіанних п’єс для дітей та юнацтва» (2007, 2015, 2016, 2018, 2019), які набули значної популярності в педагогічній практиці. Так, виконавці творів композитора стали переможцями і призерами міжнарод-них, всеукраїнських та регіональних конкурсів.

Творча муза щедро інспірує композитора і в хоровій музиці. Так, він написав три кантати («Пісня про Чорновола», 2006; «Повернення Дрогобича», 2006, 2021; «Псалми Давида», 2021), а також багато творів для різних виконавських складів: на слова Т. Шевченка («Тече вода в синє море», «Вітер з гаєм розмовляє», 2013), І. Франка (збірки «Не забудь юних днів», 2017 та «Українські народні пісні для хору із записів Івана

Франка», 2018), Лесі Українки (цикл із 12-ти п'єс для жіночого хору без супроводу «Мелодії смутку і надій», 2016 і «*Contra spem spero!*» для жіночого хору без супроводу, 2018), М. Рильського (цикл із 22-х мішаних хорів «Поетика», зокрема й триптих-концерт «Козак Мамай», 2020), П. Перебийноса («Чотири твори для мішаного хору без супроводу», 2002), В. Романюка («Чоловічі хори без супроводу», 2002) та інших українських поетів, а також обробки українських народних пісень для хору, розміщені у двох збірках — «Жнивварських пісень» для мішаного та жіночого складів (2015, 2019).

Збірка творів для дитячого хору в супроводі фортепіано з красномовною назвою «Кожна квітка — пісня Україні» [Ластовецький, 2022], видана 2022 року в дрогобицькому видавництві «П'обсвіт», віддзеркалює актуальні творчі інтереси М. Ластовецького. Крім того, він успішно працює в жанрах хорової музики: від кантат («Повернення Дрогобича», «Псалми Давида» та ін.), мішано-однорідних творів, обробок — до дитячої хорової музики. Принагідно зауважимо, що дитячий хор міститься в партитурі кантати «Псалми Давида», написаній на канонічні біблійні тексти для солістів, мішаного і дитячого хорів та симфонічного оркестру [Ластовецький, 2021].

Уміщені в збірці «Кожна квітка — пісня Україні» дитячі хори (21 номер) — це покладені на музику вірші для дітей українських поетів:

— Миколи Сингаївського — «Кожна квітка — пісня Україні (Материна пісня)», «Ходить дзвоник по городу...», «Повертайся, ластівко, прилітай! (Пісня весни)», «Вийшов травень з лісу (Травнева усмішка)», «Жива криничка», «Пісня про човника», «Танцюють граки (Осінній танець граків)», «Осінній сон вербички», «Заснула натомлена рідна земля (Квіткова коліскова)»;

— Максима Рильського — «Дівчина — літо», «Ой, річка, ой, ріка!», «Осінь на землю тихенько спускається... (Осіня пісня)», «Зимовий танок у лісі», «Ти, ялинко, зеленій!», «На добраніч, красуня Сонце»;

— Лесі Пилип'юк («Весна у горах...»);

— Марії Кабалюк-Тисянської («Ой хто ж тебе, калинонько, садив край дороги?», «Он зіронька сяє на сході, з-за гір...», «Гори рідні, високії, любі мої гори...», «Стогне Тиса, шумить тирса...», «Гей, рідні гори, я вас кохаю...»).

На відміну від М. Сингаївського і М. Рильського, Л. Пилип'юк і М. Кабалюк-Тисянська менш відомі в Україні. Остання з них — самобутня поетеса закарпатської Гуцульщини, яку в 1940–1970-х роках сучасники-верховинці називали «гірською квіткою». Її життя, як і творчий доробок, тісно пов'язані з рідним краєм, краса якого пробудила потяг до творчості. Поетична пісня мисткині безпосередня, мелодійна, у ній бринить жива душа народу. За словами М. Рильського, її твори «... не можуть залишити байдужим читача, який має серце ... Прості й безпретензійні вірші ці — одне з багатьох свідчень великої духовної сили українського народу, душевної краси нашого жіноцтва» [цит. за: Кабалюк-Тисянська, 1973, с. 8].

Поезіям, які дбайливо дібрав М. Ластовецький до цієї збірки, притаманні життєствердний оптимізм, любов до рідного краю, замилювання природою тощо. У багатьох віршах «оживає» казка — вигадлива й мудра, повчальна й захоплива, правдива й цікава. Музичний матеріал розміщено специфічно: спочатку — твори, призначені для дитячих хорових колективів, у середній частині — композиції для підліткового віку, наприкінці — для підлітково-юнацького. Діапазон хорів дає змогу виконувати їх і в період формування й становлення співацького голосу. Поділ на альти й сопрано умовний, оскільки голоси перебувають в однакових теситурних межах.

Хорові композиції написані з урахуванням специфіки голосового апарату юних хористів: зокрема, твори не потребують насиченого звучання, у них не використовуються крайні звуки діапазону. Музична мова цих творів характеризується співучою мелодикою у виразно «українському» конотативно-стилістичному забарвленні, природною ритмікою, невибагливою гармонією тощо. Для більшості хорів

властиві прозорість викладу, інтонаційна самостійність кожного голосу при невеликому діапазоні тощо.

Загалом, твори для дитячого хору в супроводі фортепіано М. Ластовецького збагачують сучасну хорову музику для дітей цікавими знахідками, сповнюють новим поетично-музичним змістом.

Список використаної літератури

1. Кабалу́к-Тисянська М. М. Дзвоніть, співаночки : вірші та коломийки. Ужгород : Карпати, 1973. 44 с.

2. Ластовецький М. А. Кожна квітка — пісня Україні. Твори для дитячого хору : навч. посіб. / ред.-упоряд. Л. Ластовецька, М. Ластовецький. Дрогобич : Пóсвіт, 2022. 64 с.

3. Ластовецький М. А. Псалми Давида. Кантата для солістів, мішаного і дитячого хорів та симфонічного оркестру. Партитура : навч. посіб. / ред.-упоряд. Л. Ластовецька. Дрогобич : Пóсвіт, 2021. 124 с.